

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคมปีการศึกษา 2559 ผู้รายงานได้สรุปวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาบริบทหรือสภาพแวดล้อม ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคม

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระหว่าง ครู นักเรียนและ ผู้ปกครอง

1.3 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคม

2. ขอบเขตของการประเมิน

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรเป็นคณะครูโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคม จำนวน 30 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่รวมพระภิกษุ ตัวแทนครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 11 คน นักเรียนจำนวน 518 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 456 คน รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 1,015 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะครูโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคม นักเรียน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบตารางของเคอซี แอน มอแกน (Kredcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 280 คน ดังนี้

1) คณะครู	จำนวน	21 คน
2) นักเรียน	จำนวน	125 คน
3) ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน	124 คน
5) คณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน	10 คน

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคมปีการศึกษา 2559 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ประกอบด้วย การประเมิน 4 ประเด็น ดังนี้ ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ (Contexts) ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการ (Inputs) ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ (Process) และด้านผลผลิตโครงการ (Products)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ผู้รายงานใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับแบบสอบถามมี 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจัดทำ Focus Group อีกหนึ่งครั้ง พร้อมทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

4. วิธีดำเนินการ

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคมปีการศึกษา 2559 ผู้รายงานประเมินโดยใช้รูปแบบชิปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model: CIPP) ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 ประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินตามตัวชี้วัดความต้องการจำเป็นของโครงการและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการ

4.2 ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินตามตัวชี้วัดความพร้อมในการเข้าร่วมดำเนินงานโครงการ

4.3 ประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ

4.4 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตโครงการ

5. สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม ปีการศึกษา 2559 สรุปได้ดังนี้

5.1 ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขของโรงเรียน กุดขอนแก่นวิทยาคม ปีการศึกษา 2559 ตามความคิดเห็นของคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านกระบวนการ (Process) ($\bar{X}=4.271$, S.D.=.520) ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ($\bar{X}=4.264$, S.D.=.508) ด้านผลผลิต (Product) ($\bar{X}=4.091$, S.D.=.708) และด้านปัจจัย (Input) ($\bar{X}=4.074$, S.D.=.500)

5.2 ผลการเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง พบว่ามีความ คิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งสามกลุ่ม

5.3 แนวทางในการพัฒนาการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและ อบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม จากการจัดทำ Focus Group เพื่อหาแนวทางในการ พัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคมโดย ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุขหรือผู้ที่เคยมี ประสบการณ์ในการดำเนินโครงการดังกล่าวรวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 9 ท่าน พบว่า แนวทางที่ต้องดำเนินการเพื่อการพัฒนาโครงการมีดังนี้

- 1) ครูที่ปรึกษาต้องให้ความสำคัญกับการคัดกรองนักเรียน และการช่วยเหลือ นักเรียนในเบื้องต้นให้มากกว่านี้
- 2) การส่งต่อนักเรียนระหว่างครูที่ปรึกษากับครูแนะแนวจะต้องทำให้มี ประสิทธิภาพมากกว่านี้
- 3) ครูต้องช่วยกันแจ้งพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ไปยังฝ่ายปกครองไม่ควร ปล่อยปละละเลย
- 4) ควรเพิ่มบุคลากรดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด
- 5) ควรจัดให้มีวิทยุสื่อสารระหว่างบุคลากรฝ่ายปกครอง
- 6) ควรปรับตู้แดงเสมารักษ์เป็นไลน์เสมารักษ์เนื่องจากนักเรียนไม่กล้าแจ้งเบาะแส และไม่รวดเร็ว
- 7) ควรพัฒนางานคลินิกเสมารักษ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 8) การอบรมหน้าเสาธงควรมีการสอดแทรกเรื่องยาเสพติดให้บ่อยขึ้น
- 9) ควรจัดให้มีใบเขียวใบแดง (การเพิ่ม และการหักคะแนนความประพฤติ
- 10) ควรให้ครอบครัวมีส่วนร่วมรับทราบปัญหามากขึ้นทั้งนี้ส่วนใหญ่ นักเรียนอยู่กับตา ยายซึ่งดูแลนักเรียนไม่ค่อยได้

- 11) รมรงค์ไม่ให้ร้านค้าขายบุหรืและสิ่งเสพติดให้กับนักเรียน
- 12) ประสานหน่วยงานภายนอกให้เข้ามาดูแลเรื่องสิ่งเสพติดในชุมชนโดยรอบ
- 13) พัฒนาสถานที่โดยรอบบริเวณโรงเรียนให้สะอาดไม่ให้มีมุมอับ ไม่ให้มีป่ารก
- 14) ครูทุกคนควรช่วยกันทำงานอาชีพเฉพาะครูปกครองจะทำให้ทำงานล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์
- 15) การแจ้งเรื่องราวครูต้องแจ้งเรื่องราวไปที่ฝ่ายปกครองทันทีที่พบเห็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หากทะเลาะเลยจะทำให้ปัญหาบานปลาย
- 16) ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน
- 17) จัดให้มีห้องคลินิกเสมารักษ์
- 18) ผู้บริหารต้องมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านนี้มากขึ้น
- 19) การออกเยี่ยมบ้านต้องทำ 100 เปอร์เซ็นต์
- 20) ให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลและตักเตือนนักเรียน
- 21) ให้มีการประสานงานกันมากขึ้นภายในโรงเรียนเนื่องจากยังมีลักษณะต่างคนทำ
- 22) ควรมีมาตรการที่เด็ดขาด เอาจริงกับนักเรียนกลุ่มค้า

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม ปีการศึกษา 2559 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

6.1 ผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคมปีการศึกษา 2559 ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสี่กลุ่ม ตามมิติด้านการประเมินทั้งสี่ด้าน ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านความพร้อมปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินโครงการโรงเรียนสีขาวของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ของ สมจิต แก้วแสงขวัญ (2545) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวของกระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2541 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: บทคัดย่อ) ซึ่งสรุปว่าผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาวของโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมและรายด้านคือ ด้านบริบท ด้านความพร้อมปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทุกภาคส่วนทั้งระดับรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ชุมชน ต่างเห็นว่าปัญหาเสพติด และอบายมุขเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้ความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและแก้ไขอย่างจริงจังและเร่งด่วนอีกทั้งทุกรัฐบาลต่างให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเช่นรัฐบาลปัจจุบันได้นโยบายในการปราบปรามยาเสพติดที่ชัดเจนมีการ

จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปี พ.ศ.2558-2562 ขึ้น เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครู นักเรียน และผู้ปกครองต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคม ปีการศึกษา 2559 พบว่าถึงแม้ว่าทั้งสามกลุ่มในภาพรวมและมีความคิดเห็นในระดับมากเช่นเดียวกัน และเมื่อเปรียบเทียบกันกับพบว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเข้าใจและการรับรู้ในบริบทของโครงการมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้ความคิดเห็นออกมาแตกต่างกันจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียนจะต้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในตัวโครงการให้กับบุคคลทุกกลุ่มได้รับรู้ไปในทิศทางเดียวกันทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโครงการโดยตรง

6.3 ผลการจัดทำ Focus Group เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโครงการพบว่าทุกฝ่ายต่างเห็นด้วยกับการที่จะมีการพัฒนากระบวนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของโครงการให้มีความเข้มข้นมากขึ้นทั้งนี้สืบเนื่องมาจากยังคงมีนักเรียนบางกลุ่มเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด และมีจำนวนหนึ่งเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเสพยาซึ่งโรงเรียนยังไม่พบหลักฐานในการนำกลุ่มดังกล่าวเข้ารับการบำบัด อีกทั้งยังคาดว่ายังมีกลุ่มเสพยาใหม่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากโรงเรียนมีบริเวณพื้นที่รกและจุดเสี่ยงที่ทำให้นักเรียนแอบไปมั่วสุมอยู่จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบริเวณพื้นที่โดยรอบของโรงเรียนให้สะอาดปลอดภัยโปร่งสามารถมองเห็นจุดเสี่ยงมีบางท่านแสดงความห่วงใยในปัญหาผู้สูบบุหรี่ โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีพฤติกรรมล่อแหลมเสี่ยงในการเข้าไปเป็นผู้สูบบุหรี่ซึ่งเกิดจากการอยากลองมากกว่าการถูกชักจูงจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องในโทษและพิษภัยพร้อมทั้งให้การแนะนำทักษะชีวิตให้กับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1) ควรมีการพัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนกุตขอนแก่นวิทยาคมต่อไปเนื่องจากเป็นโครงการที่มีความสำคัญและช่วยนักเรียนที่มีปัญหาได้

2) ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการและแนวทางของโครงการให้กับครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนโดยรอบได้มีการรับรู้มากกว่าเดิมเพื่อให้เกิดการเข้าใจที่ตรงกันและช่วยกันป้องกันแก้ไขทั้งนี้สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยที่ปรากฏว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มยังมีความแตกต่างกัน

- 3) ควรมีนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการป้องกันแก้ไขปัญหา
- 4) ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการโครงการมากกว่านี้

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการวิจัยและพัฒนาตามแนวทางที่ได้จากการจัดทำ Focus Group เพื่อให้การดำเนินการแก้ปัญหาและการป้องกันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการศึกษาวิธีการแก้ปัญหากลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยตรง